

רעייה בשדות של אחרים

הבלה"ד ר. וולקני

עלות גידול עגלה עד 24 חודש

הנתונים — ממאמר של גאילס וילט, אדי תומפסון וג'ון ברינג
מדריכים לכלכלה במכללת וושינגטון. הנתונים מובאים לשם השוואה
עם הנעשה והעולה בארץ.

הפריט	כמות, ק"ג	סה"כ דולרים	סה"כ
מזון	27	36.00	
תחליף חלב	27	12.96	
תערובת התחל	182	40.00	
תערובת עגלות	636	112.00	
תערובת	1800	227.00	
אספסת	2273	130.00	
תחמין		90.00	
מרעה 6 חרשים	49	11.99	
מלח ויסודות אחרים			
סה"כ מזון		660.65	
עבודה 19.5 שעות		117.00	
תרופות ועזרה רפואית		46.00	
הרבעה (1.5 הרבעות)		12.00	
ריפוד	659	28.00	
כוח ועוד		18.50	
רבית של יותר מ-13%		49.63	
ערך העגלה בהולדה		100.00	
רבית על ערך העגלה, 13%		140.29	
הפסדים מתמוחה, 10% מערך העגלה		34.00	
עלות הפעילויות השונות		545.42	
סה"כ עלות הטיפעול		1206.07	
עלויות בעלות			
ע"ח מבנים ובלאי 20 שנה		10.80	
רבית, מסים, ביטוח ותחזוקה		21.52	
מיכשור, עלות		4.00	
רבית, מסים ותחזוקה		1.93	
סה"כ עלויות בעלות		38.25	
סה"כ עלות העגלה		1244.32	

(המשך בעמוד 1456)

הקטעים שלהלן — לפי "הוארד'ס דיירימן", 10.11.84

סינכרון יחומים וזמן ההזרעה

כאשר מסנכרנים בפרוסטגלאנדין, היום במחזור המין שבו טופלו
הפרות משפיע על אורך הזמן עד לייחום ועל אחוז הפרות
המתייחסות.

להלן טבלה שעיכדו חוקרים ממינסוטה לגבי פרות חלב.

התגובה	היום במחזור המין, שבו הוזרק פרוסטגלאנדין
אין תגובה	5 — 1
25% בייחום	6
66% בייחום	7
90% בייחום	9 — 8
(54% ביום השני)	
(36% ביום השלישי)	
100% בייחום	13 — 10
(15% ביום השני)	
(37% ביום השלישי)	
(7% ביום הרביעי)	
(19% ביום החמישי)	
(19% ביום השישי)	
(4% ביום השביעי)	
100% בייחום	18 — 14
(25% ביום השני)	
(50% ביום השלישי)	
(25% ביום הרביעי)	
יחום טבעי 2 — 3 ימים	20 — 19
יחום טבעי 1 — 2 ימים	21 והלאה

על בסיס מחקר זה קל להבין, מדוע רבים ממליצים להזריע על סמך
סימני יחום, במקום להזריע כעבור פרק-זמן קבוע לאחר הזרקת
פרוסטגלאנדין.

רעייה בשדות של אחרים

(המשך מעמוד 1450)

תחמיץ תירס לח מדי — סכנה!

באחד העדרים פחתה מאוד תנובת החלב, כ-1.5 ק"ג מפרה ביום. באותו זמן פחתה, מסיבה לא ברורה, צריכת המזון. כן הבחינו בסימני אי-נוחות בהתנהגות הפרות, בריבוי מקרי דלקות עטין ובהפלות. נמצא כי הגורם היה הרעלן אפלאטוקסין, שמייצרות פטריות הגדלות בתירס לח מדי בעת החמצתו. כדי למנוע את התפתחות הפטריה — יש להקמיל את התירס בטרם החמצה.

צמיגים מגינים על עמודים

חלקם התחתון של עמודי ברזל בבניינים במשק החלב נחבל מטרק-טורים ומהזבל המצטבר ליד העמודים ומתקרב. כפתרון, מוצע להקיף את בסיסם בצמיג אחד או בשניים, ולמלא בכיטון. על-ידי כך נמנעות החלודה והפגיעה המינית.

איסוף עוברים להשתלה

מוצעים שיטה ומיכשור, המאפשרים איסוף עוברים מרחם הפרה ללא צורך בניתוח, אלא על-ידי הכנסת קתטר לכל אחת מקרני הרחם. העוברים נאספים על-גבי מסננת. לאחר טיפול הורמונלי מתאים נאספו בין 0 ל-44 עוברים, ובממוצע 6 עוברים מכל פרה. מוסברים הקשיים, המעלות והדרכים להשגת מספר גדול של עוברים בשיטה נוחה וקלה יחסית לביצוע. למאמר (עמ' 1294 — 1295) מצורף ציור, המסכם את מהלך האיסוף. זהו צעד נוסף, אולי מכריע, בייעול איסוף עוברים.

חלבון במנת הפרות

לאור הגילויים שחלו בשנים האחרונות — אין מנוס מלחשב את תכולת החלבון במזונות ובמנה הרגילה והכולית — בהתאם לפריד החלבון: מסיס, פריק, חש"ח, בלתי זמין; ובהתבסס על תכולת הפחמימות הזמינה, על מספר הארוחות ועל סדר הגשת המזונות. מודגשת החשיבות של חלבון בלתי מסיס ובלתי פריק טבעי במנת מרובות התנובה. כן מודגש ההבדל בין פריקות החלב במזונות שעברו חימום או חימום יתר, הגורע מזמינות החלבון, לבין אותם מזונות שהחלבון בהם נשמר מסיס. בשחת, החלבון פחות פריק ויותר זמין מאשר בתחמיץ. מכיון שבתהליך התסיסה משתחרר חש"ח, סדר ההזנה חשוב. שכן מתן חש"ח מחייב הימצאות אנרגיה זמינה בכרס: שאם לא כן — תיספג האמוניה לדם, ומשם תעבור לשתן. ורק חלק קטן יחזור באמצעות ריק לכרס.

המאמר נוגע בצדדים שונים של הבעיה בכללותה, ומומלץ לעיין בו ואף ליישם כמה מההמלצות. בייחוד חשוב הדבר במשקים המכילים את המזון בעצמם ומאכילים אותו במנה כולית או בקפטריה. השיקור לים לגבי החלבון שונים מאוד בשתי השיטות. חשוב שחלק גדול

מהחלבון במנת פרות מרובות תנובות יחלף בלתי פריק בכרס ויתעכל במעי, ואילו לחידקי הכרס רצוי לספק חלבון מסיס או חש"ח או שניהם. זה זול יותר ויעיל לא פחות מאשר מתן חלבון בלתי פריק לחידקים.

מנות קטנות של מ"מ במשך היממה

עדיין יש הממליצים על מתן מנות קטנות של מ"מ, 2.0 — 2.5 ק"ג בכל פעם, כדי למנוע אצידוזיס (חמיצות רבה) בכרס. עד כמה שידוע לי, לא נבחן דבר זה בפרות בישראל. רצוי שהרואי יבדק לגבי רמות שונות של תנובה, צירופים שונים של מזונות ושיטות אביסה שונות.

הקטעים שלהלן — לפי "הוארד'ס דיירימן" 25.11.84.

עגלים גומעים זקוקים ליותר אנרגיה בקור

על סמך ניסויים בפנסילבניה מוצע להגמיע ליונקים תחליף חלב המכילים 25% שומן בח"י. לא די בתכולה של 10% או 17.5% כאשר טמפרטורת-הסביבה נמוכה. לאחר מהילת התחליף במים ידמה ההרכב לשל חלב מלא בתכולה של 3.12% שומן. גם בני-בקר גדולים יותר זקוקים ליותר מזון בחורף (הזנה חפשיה פותרת בעיה זו).

31,163 עוברים שתולים בפרות הולשטיין

בטבלה מובאים נתונים על מספר העוברים שהושתלו בפרות הולשטיין מ-1974 עד 1983.

השנה	זכרים	נקבות	סה"כ
1974	1	1	2
1975	5	10	15
1976	41	92	133
1977	100	161	261
1978	295	321	616
1979	705	774	1479
1980	1598	1959	3557
1981	2424	3351	5775
1982	3181	4953	8134
1983	3646	5581	9227

סה"כ נקבות שנפקדו עד 22 ביוני 1984 — 18,401, 12,754 פריט נרשמו כצאצאים להשתלה. בסך הכול 31,163 ראש.